

ဟိန်ခိန်ဒီဖျာဂ်ကညီဖိတ်ဟူးတဂါလၢပုၤအိးထဝ် တၢ်စူးဖိဂ်ရိဖိဂ်ထီၣ်သးဒီးတၢ်ကိးသၤတြီထီၣ်လၢတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်လၢကီၢ်ပယီၤပူၤအဂီၢ်

ကီၢ်ခဲနဒၢကညီတၢ်(ခုၣ်စံၣ်စံၣ်)အလံာ်ပၤဖျါ

လၢပုၤ၁၈၁၁, ၂၀၁၈န့ၣ်

တနံၤအံၤ, ကညီဖိတ်ဆိးလၢကီၢ်ခဲနဒၢဝးဝးလၢအကယၤတဖၣ်ဟ်ဖိဂ်ထီၣ်အသးလၢကီၢ်ခဲနဒၢချီၣ်ဒိၣ်(ပၤလုၢ်မၤ)အမဲၣ်ညါလၢတၢ်ဆၢထၢၣ်လၢပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်
လၢကီၢ်ပယီၤပထံၣ်လီၤကီၢ်ပူၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကညီဖိတ်ဆိးလၢကီၢ်ခဲနဒၢကလၢလၢအကထိတဖၣ်စ့ၢ်ကိးဟ်ဖိဂ်ထီၣ်အသးတနံၤအံၤလၢဟံၣ်ဝါ(ယုၤန့ၣ်ထံၣ်စတုၣ်စံ
အချီၣ်ဒိၣ်)ဖဲဝုၢ်ဝဲၣ်ဂ့ၢ်န့ၣ်ထီၣ်စံၣ်ကီၢ်ခဲနဒၢပူၤန့ၣ်လီၤ. ဟိန်ခိန်ဒီဖျာဂ်ကညီကရၢ(အဲၣ်ခုၣ်အိၣ်)ယုၤထီၣ်ဝဲကညီဖိတ်ဟူးတဂါလၢအံၤလၢတၢ်ကထိဒါသကိးပ
ယီၤသးမိၤစိရီၤအတၢ်ဖဲတၢ်မၤဒီးတၢ်ဟူးတဂါလၢတဖၣ်ဖဲကညီကီၢ်ခဲနဒၢပူၤန့ၣ်လီၤ. ကခွၢ်ကလုၢ်န့ၣ်ဒီးရိၣ်ဟ့ၣ်ကွၢ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိးမၤတၢ်ဟ်ဖျါထီၣ်သးလၢဟိန်
ခိန်ဒီဖျာဂ်တၢ်လီၤတဘျုးတံၤဖဲအပူၤကွၢ်စ့ၢ်လၢအံၤအတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤတရီၤတပါပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်အတၢ်အိၣ်သးလၢကီၢ်ပယီၤအပူၤမုၢ်တနံၤအံၤမုၢ်တၢ်လၢအနးထီၣ်ဒီးအလီၤအိၣ်ဝဲလၢတၢ်ကဘၣ်ဘျီက့ၤအီၤလၢအဆိအချူန့ၣ်လီၤ.
ပဆၢထၢၣ်လၢသးတဖျာဂ်ယီၤအပူၤယုၤဒီးပဒီပုၤဝဲၣ်ရိၣ်ဟ့ၣ်ကွၢ်တဖၣ်ဘၣ်ဆၣ်ဟိန်ခိန်ဒီဘုၣ်အတၢ်သးစၢ်ဆၢထဲၣ်လၢတၢ်အိၣ်သးလၢရၢၣ်ခၢၣ်ကီၢ်ခဲနဒၢပူၤအံၤဟ့ၣ်
သဆၣ်ထီၣ်ပယီၤသးမိၤစိရီၤတဖၣ်အံၤလၢကမၤအါထီၣ်ဆူၣ်ထီၣ်အတၢ်မၤသံမၤဝိဒီးမၤပးဂီၢ်ကလုၢ်န့ၣ်ဂုၤဂၤတဖၣ်လၢလီၤဂုၤဂၤအမုၢ်ကခွၢ်. ယီၤဒိၣ်. ထၣ်အါ
င်(ပလီၣ်)ဒီးကညီဖိတ်တဖၣ်အလီၤအိၣ်လီၤဆိးန့ၣ်လီၤ.

စးထီၣ်လၢလၢမးဂုးတနံၤအံၤ. ပယီၤသးဆုၢ်ထီၣ်အသးမုၢ်သံၣ်ဘိအါန့ၣ်၂၀၀၀ ယၢ်ယုၤဆူကလံာ်စိးကညီကီၢ်ခဲနဒၢဒီးလုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်ဝဲကီၢ်ပယီၤထံၣ်ကီၢ်ဒီ
ဘုၣ်တၢ်ပတုၣ်တၢ်ခးအတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်အံၤအယီၤ, ကညီဖိတ်ဆိးလၢန့ၣ်ဝဲဖဲန့ၣ်တဖၣ်အါန့ၣ်၂၀၀၀ ဂၤယၢ်ယုၤဘၣ်ယုၤထီၣ်ကွၢ်လၢအန့ၣ်
ဝိဒီးအိၣ်န့ၣ်လၢပုၤလၢကျါန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢအုၤဖျၢၣ်၅သိအနံၤ. ပယီၤသးမၤသံဝဲစိးအိၣ်မူလၢအမုၢ်ပုၤကမျၢၣ်ဖဲန့ၣ်အခိၣ်အန့ၣ်တဂၤလၢအတဖိၣ်တၢ်စုကဝဲၤဘၣ်န့ၣ်
လီၤ. ပဝဲကညီဖိတ်ဆိးလၢကီၢ်ခဲနဒၢတဖၣ်အါလၢဒၣ်တၢ်တက့ၢ်မုၢ်ပုၤလၢအအိၣ်ဟဲဝဲလၢလီၤကဝီၤဖဲန့ၣ်တဖၣ်ဒီးပဘၣ်ယိၣ်တၢ်လၢပဘူးပတၢ်လၢအအိၣ်တုၢ်ဖဲန့ၣ်
တဖၣ်အဂီၢ်အါမးန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသးမိၤစိရီၤမုၢ်ဆဲးဆုၢ်အါထီၣ်အသးမုၢ်သံၣ်ဘိဒီးတုၢ်ထီၣ်သးမုၢ်အကျိၣ်အတၢ်တီၢ်ကျါအိၣ်ဟဲဝဲအသိးန့ၣ်ဒီး. ထံၣ်လီၤကီၢ်ပူၤတၢ်ဒုး
အိၣ်ထီၣ်ကၤက့ၤလၢကညီကီၢ်ခဲနဒၢပူၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ပယီၤသးမိၤစိရီၤမၤကဘျုးကဘျုးတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်လၢကီၢ်ပယီၤပူၤအကျိၣ်အကျိၣ်ဒီးမၤယံၣ်မၤနီၢ်ထံၣ်ကီၢ်ဒီဘုၣ်တၢ်ပတုၣ်တၢ်ခးအတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤ
မုၢ်ဒ်သိးအဲၣ်သ့ၣ်ကဆဲးအိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမိၤဒီးမၤပးဂီၢ်ကွၢ်ကညီဖိတ်ဆိးကလုၢ်န့ၣ်ဂုၤဂၤတၢ်ပၢ်ဆၢကရၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အဲၣ်သ့ၣ်တအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ်ကဲပပုၤကလုၢ်အ
တၢ်မိၣ်န့ၣ်သးလီၤတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်နီၢ်နီၢ်ဒီးပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်တၢ်ထံသိးတုၢ်သိးလၢဒံၣ်မိၣ်ဖြၢၣ်စံၣ်ကီၢ်ခဲနဒၢပူၤအပူၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပယီၤသးမိၤစိရီၤအတၢ်ဟူးတဂါလၢဒီးအ
တၢ်ဆဲးအီၤလၢအသးလၢကညီန့ၣ်ဝဲလီၤအိၣ်လီၤဆိးဖဲန့ၣ်တဖၣ်တြီယာ်ဝဲကညီပုၤဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲဒီးပုၤဘၣ်ယုၤမုၢ်ဟးဖျိးလၢအကယၤအကထိတဖၣ်လၢကက့ၤအိၣ်
ဘၣ်က့ၤလၢအနီၢ်ကစၢ်ဒဲဝဲအဟံၣ်အယီၤအထူအထံးအလီၤန့ၣ်လီၤ.

လၢအနီၢ်အဆဲးတဖၣ်အဆဲးအတီၢ်ပူၤ. တၢ်တဟံးန့ၢ်တၢ်ပယီၤသးမိၤစိရီၤအရူနီၢ်တဘျီဒီးလၢအဲၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်မၤတရီၤတပါလုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်ကလုၢ်န့ၣ်ယုၤဒီးက
ညီဖိတ်တဖၣ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်န့ၣ်ဘၣ်. ပမုၢ်လၢလၢတၢ်ဆိတလဲအံၤကအိၣ်ထီၣ်အသးခိဖျိပုၤအါဖုအါဂၤအတၢ်ယုၤထီၣ်တုၢ်လၢတၢ်ကတီၣ်ထီၣ်သကိးပယီၤသးမိၤစိရီၤ
အံၤဆူဟိန်ခိန်ဒီဘုၣ်ကီၢ်ခဲနဒၢပူၤသ့ဝဲစးကီၢ်ခဲနဒၢ(အဲၣ်စံၣ်စံၣ်)အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပစံးဘျုးဘၣ်ကီၢ်ခဲနဒၢလၢအအိၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်အဲၣ်အံၤဒီးတဘျီယီၤလၢတၢ်ယု
ကညး: **International, Impartial and Independent Mechanism (IIIM)** အဲၣ်အဲၣ်အဲၣ်အဲၣ်-လၢကသမံသမိးတၢ်မၤတရီၤတပါပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်လၢ
ကီၢ်ပယီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. ပဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤစ့ၢ်ကိးကီၢ်ခဲနဒၢအတၢ်ဖိၣ်ယံးပနံၣ်တၢ်ကၤခိပနံၣ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးပယီၤသးတဖၣ်ဒီးအဘၣ်တၢ်ကွဲးလီၤယၢ်အသးလၢ
Special Economic Measures (Burma) Regulations အတၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်ဘျုးအပူၤအသိးဒီးပမုၢ်လၢလၢတၢ်မၤဆူထီၣ်တၢ်ဘျုးလၢအအိၣ်
ကွဲးဟ်ယၢ်အသးစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

ပစံးဘျုးဘၣ်ကီၢ်ခဲနဒၢလၢအဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတုၢ်ပုၤဂ့ၢ်ဝိတၢ်မၤစၢၤဒီလၢ၂၀၀၀ ကကွၢ်လၢတၢ်ကတီၤစၢၤမၤစၢၤရိၣ်ဟ့ၣ်ကွၢ်ဒီးကလုၢ်န့ၣ်ဂုၤဂၤလၢအဘၣ်ယုၤမု
ဟးဖျိးလၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၢ်လၢကီၢ်ပယီၤပူၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပစံးဘျုးဘၣ်စ့ၢ်ကိးကီၢ်ခဲနဒၢလၢအတၢ်ဆဲးအိၣ်ထွဲကီၢ်ဆၢကလုၢ်န့ၣ်ကမျၢၣ်တၢ်ကရၢကရိတဖၣ်အတၢ်ဖဲ
တၢ်မၤတဖၣ်ဘၣ်ဆၣ်ပသးအုးဒိၣ်နီၢ်မၤလၢဘိမုၢ်အတၢ်မၤစၢၤလၢတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တကပၤဘၣ်တၢ်ထုးပုၤလီၤအီၤလၢပုၤဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲတဖၣ်အဂီၢ်ဒီးတၢ်ပတုၣ်ကွၢ်
အီၤလၢလၢဆုဆုလၢပုၤလီၤအိၣ်ကမ့ၢ်လၢထံၣ်လီၤကီၢ်ပူၤတဖၣ်အဂီၢ်အယီၤန့ၣ်လီၤ.

